

Ataerkilliğin Aile İçi Şiddet Üzerindeki Etkisi

Emine TÜRK*

Özet: Toplumun kendine göre uyduğu ve kurduğu kurallar vardır. Bu kurallara uyulmadığı an belirli çatışmalar ortaya çıkar. Çatışma insanı yavaş yavaş ya yok ediyor ya da kadının veya çocuğun tercih hakkını elinden alır. İnsanlar geçmişten beri getirdikleri düşüncenin doğruluğunu sorgulamaksızın insanlara dayatırlar gerçeklerin böyle olması gerektiğini vurgulaya vurgulaya önümüze gelmektedir. İnsanın doğasında 3 temel savaş nedeni vardır; rekabet, güvensizlik ve şan şeref. Bunların altındaki nedenleri ya da kendilerini inandırdıkları düşünceye göre aileye zarar vermektedirler. Ataerkil bir aile neden katı kurallarla önümüze gelmektedir? Her insanın doğuştan itibaren kendine özgü özellikleri vardır fakat burada kitlenin bireylere yönetilen bir zihniyet tekelleşmesi vardır. Benlik algıları kitlesel olarak baskı altındadır. Benim amacım ataerkilliğe bakıldığında ailede olan şiddetin sebepleri, nedenleri ve sonuçlarını ortaya çıkarmaktır.

Giriş

İstismarı uygulayan kişilerin genellikle özgeçmişlerinde yaşanmış şiddet olguları bulunmaktadır. İstismar eden bireylerin çoğunlukla şiddetin var olduğu ailelerden yetiştiği gözlenmektedir. Alkol ve/veya madde bağımlılığı bulunması ile tanımlanmış kişilik bozuklukları ya da psikiyatrik hastalığı bulunan kişilerde daha yoğun sıklıkla rastlandığı gözlenmektedir. Bireyler arası dinamikler de aile içi şiddeti etkileyen faktörlerdendir. Bunlar; düşük düzeyde evlilik içi tatmin, bireylerin agresif hareketler sergilemesi, ideolojik, ırk ve din farklılıkları, bir eşin özellikle kadının mesleğinin diğerinden daha iyi olması, daha fazla gelirin olması, iletişim kurma yoksunluğu (özellikle çocuk ve yaşlılarda), evliliğe duyulan aşırı bağımlılık ve her tür güçsüzlüktür.

Çevresel stres faktörlerinin aile içi şiddette rol oynadığı ileri sürülmektedir. Bunlar; ekonomik stres, iş stresi, işsizlik, sosyal izolasyondur. Tüm bunların yanı sıra konunun kültürel boyutu ele alındığında daha farklı yaklaşımlar ve faktörler de ortaya konmuştur. Erkek egemen evlilikler aile içi şiddete daha çok açık olmasına karşın, eşitlikçi evliliklerde şiddete daha az rastlanmaktadır.

Ataerkilliğin tanımlanması güç bir kavramlardan biridir. Ataerkillik tanımlamalarına bakıldığında çoğunlukla bir ideoloji ya da bir sistem olarak tanımlandığı görülmektedir. (Ersöz, 2016:33) ama kavramı ister ideoloji, ister sistem olarak

* Ömer Halisdemir Üniversitesi

tanımlayalım ”erkek baskınlığı” veya “erkek üstünlüğünü” ifade ettiği gerçeğini görmemizi engellemeyecektir. Toplumsal cinsiyet, kadın ve erkeklerin beklentilerini, değerlerini, imajlarını, davranışlarını, inanç sistemlerini ve rollerini tanımlayan fikirlerin sosyal yapılanmasıdır. Sadece kadın ve erkek arasındaki değil, her gruptaki güç ilişkilerini ağır biçimde etkiler; bu da bir çok sosyal probleme neden olur. Farklı kültürlerin toplumsal cinsiyet hakkında, kadın ve erkek için neyin uygun olduğu ve neyin olması gerektiği üzerine farklı fikirleri vardır. Toplumsal cinsiyet sadece kültürden kültüre farklılık göstermez, zaman içinde veya bir toplumun kriz döneminde değişiklik gösterebilir.

Toplumsal Cinsiyet ve Cinsiyet Arasındaki Fark Nedir?

Cinsiyet, kadın ve erkek arasındaki doğal, biyolojik farklılıkları işaret eder. Bu farklılıkların birçoğu net ve sabitken bazı biyolojik farklılıklar çeşitlilik gösterir. Toplumsal cinsiyet ise toplum tarafından verilen erkeklik ve kadınlık hakkında kültürel görüşler, inanç sistemleri, imajlar ve beklentilerle yapılanmıştır.

Toplumsal Cinsiyet, Güç ve Adalet ile Nasıl İlişkilidir?

Birçok kültürde, erkeklerin deneyimleri ve perspektifleri norm olarak kabul edilir. Heteroseksüel maskulin davranış ise standart olarak tanımlanır. Güç kullanımı, özellikle halka açık alanda, maskulin olarak algılanır. Bir çok kültürde, erkekler ailenin, grubun ve halkın reisi varsayılırken kadınlar takipçiler ve destekçiler olarak varsayılırlar. Bu tip varsayımlar, kadınların kendi hayatlarını etkileyecek kararlar üzerine çok az şey söyleyebilecekleri anlamına gelebilir. Ayrıca, bu geleneksel rolleri takip etmeyen erkeklerin de toplum tarafından eleştirilmesi anlamına da gelebilir. Toplumsal cinsiyetin sosyal olarak yapılanmış bir fikir olmasından dolayı, kadın ve erkek rolleri hakkındaki baskıcı kanıları değiştirebilir ve zorlayabiliriz. Toplumsal cinsiyet adaleti dediğimiz de budur.

Toplumsal Cinsiyet Her Birimizi Nasıl Etkilemektedir?

Doğduğumuz andan itibaren toplumsal cinsiyet hakkındaki tüm sosyal yapılanmadan etkilenmekteyiz. Maskulinite, genç erkeklerin mentalitiesine bir çok farklı şekilde işlenir. Üzerlerinde hislerini reddetmelerine, fiziksel açıdan güçlü olmaya, diğerlerini baskılayarak ya da onlarla yarışarak üstünlüklerini ispat etmelerini isteyen sosyal baskı vardır. Kontrol, diğerleri üzerinde güç kullanımı ve şiddet erkekliğin sembolleri olarak görülebilir. Bu tür bir sosyalleşme, her birimizdeki insanlığı küçültmektedir. Erkekler ve genç oğlanlar, onları askerliğe hazırlamak için sert

davranışlara maruz bırakılır. Savaşın kendisi, erkeklere karşı toplumsal cinsiyet şiddetidir, erkekler ve oğlanlar olarak öldürmeye zorlanırlar.

Kızlar ise sıklıkla, zekâlarını yok saymaya, iyi dinleyici olmaya, düzgün ve boyun eğen olmaya ve diğerlerinin ihtiyaçlarını kendininkinden önce tutarak değerli olduklarını kanıtlamaya dönük biçimde sosyalleşir. Edilgenlik ve adaletsizlik karşısında sessiz kalarak onaylama kadınlık işareti olarak görülebilir. Bu tür bir sosyalleştirme ise insanı değerleri yoksayarak kurbanlığı öne çıkarır. Kadınları ve çocukları koruma, savaş nedeni veya savaşı haklı çıkarma için kullanılan propoganda aracıdır. Savaşın kendisi, kadınlara karşı toplumsal cinsiyet şiddetidir, kadınlara tecavüz ve cinsel şiddet bir savaş silahı olarak kullanılır.

Neden Barış Hareketleri Toplumsal Cinsiyet Şiddeti ile Uğraşmalıdır?

Bir toplumsal cinsiyet perspektifi, barış ve adalet çalışmalarına önemli bir görüş katkısı sağlar. Erkeklik ve kadınlık hakkındaki görüşler, şiddetin köklerinde yatar ve silahlı çatışmaların desteklenmesi için kullanılır. Barış zamanlarında, kadınlara ve kızlara uygulanan şiddet, bir toplumun gerçekte ne kadar barışçıl ve adaletli olduğunu anlamak için önemli bir göstergedir. Savaşın şiddetini sonlandırmak isteyen barış ve adalet örgütleri, toplumlarındaki şiddetin tüm yönlerini anladıklarında ve buna karşı mücadele ettiklerinde daha etkili olacaklardır.

Savaş zamanı cinsel şiddete maruz kalıp kurtulanlar için barışma, toplumsal cinsiyet adaleti sağlanmadan mümkün olamaz. Ayrıca savaş zamanı erkeklere uygulanan cinsel şiddet etrafındaki sessizlikte kırılmalıdır. Barış hareketleri; kadınların artan militarizasyonu, barış inşasına sağlayabilecekleri yetenekler ve liderlik, toplumsal cinsiyet beklentilerinin erkekleri nasıl savaşmaya yönelttiği gibi toplumsal cinsiyet ve savaş ile ilgili olan konuları görmezden gelemez.

Toplumsal Cinsiyet Perspektifi Bizim Çalışmamız İçin Neden Önemli?

Sosyal değişim için çalışan insanların birçoğu, toplumsal cinsiyet hakkındaki içselleştirilmiş varsayımlardan azade olduklarını varsayarlar ve bu yüzden öğrenmeye ve kendimizi değiştirmeye neden olmadığını sanırlar. Farkındalık yaratmak, kendimizi ve örgütümüzdeki toplumsal cinsiyet konuları hakkındaki dinamikleri değiştirmek bireysel ve örgütsel açıdan önemli bir dönüşümdür ki bu toplumdaki yapısal şiddeti değiştirmenin kendisidir.

Toplumsal cinsiyet ile ilgili konularda çalışmak zordur çünkü konu her birimiz hakkındadır ve bunu görmezden gelemeyiz. Çünkü hepimiz doğrudan etkilendik ve bu

yüzden konu gündeme geldiğinde genellikle korkuyla karşılaşırız. Nasıl başa çıkacağımızı bilemeyiz ya da istemeyiz; daha fazla çatışkı ve bölünmeden korkarız. Sıklıkla önceliğimizin bu olmadığını söylemek daha kolayımız gelir. Kendimizi cesaretlendirmek için, diğer grupların ve hareketlerin bu soruları nasıl gündeme getirmeye başladıkları örneklerine bakabiliriz.

“GENDER” ya da beden dili ve militarizmin birbiriyle ilişkisi nedir?

“Kültürümüzde başka hiç bir kimlik simgesi yoktur ki, bireylerin gündelik davranışları ve kendilerini sembolik tasarımıylaşları ve iletişimleri üzerinde cinselliğinkiyle karşılaştırılabilecek derece ağırlıklı etkisi olsun.”
Gitta Mühlen Achs

“Gender” yani sosyal cinsiyet toplumumuzun temel bir simgesidir. Bunu değiştirmek empowerment`in (güçlenme) amacıdır ve aslında bu, “gender”in anlamını da açık kılar. Empowerment (güçlenme) eğer kendi eylem imkanlarını tanımak ve durumları kendi ihtiyaçlarına uygun olarak şekillendirmek anlamına geliyorsa, o zaman bu açıdan erkek ve kadınlar için eylem imkanlarının eşit olup olmadığı sorusu kendini ortaya koyar: Acaba erkekler ortak çalışmalarda kadınların empowerment`i için sıkça engel teşkil ediyor olamazlar mı?

Bu sorulardan hareketle, gender`i günlük çalışmalarımıza ve seminer çalışmalarımıza önemli bir yön olarak eklemleyebilmek amacıyla, gender`in politik çalışma içerisindeki anlamını sorgulayan bir tartışma başlattık.

Gender / Toplumsal cinsiyet nedir?

70`li yıllarda yeni kadın hareketinin oluşumuyla birlikte dikkatler, kadınların erkek egemen bilim ve politika içerisinde çoğunlukla kolayca “unutulveren” özel durumu üzerinde yoğunlaştı. Bununla birlikte, kadın ve erkek arasındaki özgül farklar her ne kadar biyolojik cinsiyetle ilintili olsalar da “doğal” görülemeyeceklerinden, yeni kavramlar bulma zorunluluğu belirdi.

“Gender” yani toplumsal cinsiyet, herhangi bir biyolojik kökeni olmaksızın kadına ve erkeğe izafe edilen tüm beklentileri, davranış kurallarını ve ifade biçimlerini içine alır. Örneğin, erkek çocukların araba ile, kızların ise bebekle oynamayı tercih ettikleri varsayımı bu anlamda “gender” in kapsamı içine girer. Yine, “döllemek” ve “çocuk doğurmak” biyolojik cinsiyete izafe edilirken, “baba” ve “anne” sosyal konstruksiyonlar ya da başka bir deyişle, rol beklentileridir. Yani gender kavramı, ataerkil iktidar ilişkilerinin

kadın ve erkeklerin farklı beklentileri ve olanakları içerisinde nasıl dile geldiğini ifade eder.

“Erkeklik”

Oysa ne yalnızca bir “erkeklik” ne de yalnızca bir “kadınlık” vardır. Ne var ki, bir erkeklik imajı vardır ki, tıpkı bir ideal resim gibi erkekliğin ölçütlerini koyar ve tüm diğer erkekliklere üstün bir konumdadır. Bu “egemen erkeklik” Connell’e göre, erkekliğin kendini sosyal pratikler içinde inşa eden ve değiştiren hegemonial formudur ve kendini, hem kadınların hem de “alt konumdaki erkeklikler”in küçümsenmesi ve alt düzeye itilmesi üzerinden kurgular. Hegemonya sosyal üstünlük anlamına gelir ve bu sosyal üstünlük sadece fiziksel şiddet ve fiziksel şiddet tehdidi üzerine dayanmaz; büyük bir ölçüde, egemenlere rıza ve anlayış gösterilmesini gereksinir ve geniş uzantıları olan çeşitli kültürel süreçler içerisine sinmiştir. Mevcut değişik erkeklikler birbirleriyle hiyerarşik bir ilişki içerisinde bulunurlar. Günümüz hegemonial erkekliğinin en önemli simgesi halen heteroseksüelliktir ve evlilik kurumuyla sıkı sıkıya bağlantılıdır. (Aktüel olan hegemonial erkeklik olarak belki de şimdilerdeki idareci menejer tiplmesi görülebilir.) Alt konumdaki erkekliğin anahtar formu ise eşcinselliktir. Alt konumdaki erkekliklerin başlıca özelliği, çoklukla muğlak tanımlanmış olmalarıdır. Erkeklik idealinin hegemonial karakteri karşı erkeklik modellerini bloke eder; öyle ki, bunlar böylece kendilerini açılmayamazlar, alternatif olarak tanınamazlar ve kolayca gettolara, özel yaşamın sınırları içine ya da bilinçaltına itilirler. Fakat tüm erkekliklerde ortak olan bir şey vardır ki, bu kadınlar üzerindeki iktidardır. Belli bir erkeklik biçiminin diğerleri üzerinde egemenlik kurduğu farklı erkeklik modeli varken, kadınlar karşısında tüm erkeklerin erkek egemenliğinden en azından bir parça da olsa pay almasını sağlayan bir erkekler “koalisyon”u vardır. Connell bunu “ataerkillikten pay alma” olarak niteler.

“Kadınlık”

Kadınlıklar arasında benzer bir anlamda egemen olan bir form yoktur. Fakat toplumsal düzlemde açık bir tanım mevcuttur: Kadınların global olarak erkeklerin alt düzeyinde olması tüm kadınlıkların belirleyici ayracıdır. “Vurgulanan” ve “ön plandaki” kadınlık -ki bunun ideal formu olarak belki halen ev kadını ve anne görülebilir- bu alt düzeyde olmaya gösterdiği rıza ile karakterize olur ve kendini erkeklerin arzu ve taleplerini karşılamaya yönlendirmiştir. Kadınlığı egemen erkeklikten temelden ayıran şey, tüm kadınlık formlarının, kadınların evrensel olarak erkeklerin alt düzeyinde olmaları bağlamından hareketle kurulan konstruksiyonlar olmalarında yatar. Bu nedenle

“vurgulanan” kadınlık da kadınlar arasında, egemen erkekliğin erkekler arasında sahip olduğu gibi bir konuma sahip değildir. Bunun sonuçlarından biri, tıpkı egemen erkekliğin, erkekliğin öteki formlarını olumsuzladığı gibi, “vurgulanan” kadınlığın da benzer bir şekilde kadınlığın öteki formlarını olumsuzlamak zorunda olmamasıdır. Bu yüzden kadınlıklar erkekliklerden -erkeklerin tahakkümünde olmaktan kaçınamaksızın da olsa- daha büyük bir gerilim alanı yansıtır. Heteroseksüel erkeklerin egemenliği ile hesaplama bundan dolayı tüm kadınlık konstruksiyonları içinde ortak paydadır, yani bu egemenliğe karşı rıza ya da direniş gösterme sorunsalı bunda merkezidir.

Doing Gender

“Doing gender” kavramı, “normal” bir kadın ya da “normal” bir erkek olarak algılanabilmek için her gün yaptığımız şeylere işaret eder. Bu davranış kalıplarının kısmen bilincinde değildir, bununla birlikte onların ataerkil iktidar ilişkilerinin ayakta tutulmasında ve yeniden üretilmesinde ciddi bir payları vardır. Örneğin sosyal enformasyon alışverişimizin %70’i beden dili üzerinden gerçekleşir, yani her dakika kullandığımız ve yaşadığımızdan dolayı beden dili, cinsiyetin ritüelleştirilmesi (Doing Gender) için fevkalade uygundur. G. Mühlen Achs’a göre iki beden dili var olmaktadır. İlk olarak, tüm kültürlerde ortak olan, belli bir ölçüde bir insani ifade biçimi ve doğal iletişim aracı olan beden dili vardır; örneğin, sevincin ve üzüntünün ifadeleri olarak gülmek ve ağlamak. İkinci olarak, toplumsal kurallar tarafından belirlenen ve yönlendirilen bir beden dili var olmaktadır; örneğin, kadınlara ve erkeklere özgü ayrı beden dillerinin olması. O halde beden dilinin işaretleri iki farklı şekilde yorumlanabilir: Ya gerçek içsel duyguların ifadeleridirler ya da toplumsal konvensiyonları yansıtmaktadırlar ve bunlardan gerçek duygu halleri çıkartılamaz.

Toplumsal konvensiyonlar cinsiyetler için, kadın ve erkek sosyalizasyonu sırasında öğrenilen ve içselleştirilen ve o andan itibaren genelde biz bilincinde olmaksızın bedensel ifademizi şekillendiren farklı beden dilleri öngörürler. Bu, beden dilinin ritüelleştirilmesi anlamına gelir. Bu bakımdan, yalnızca erkekler için öngörülen ve izin verilmiş olan temsiller, “erkeklik ritüelleri” olarak da nitelenebilir. Bunlar, erkekliğe ilişkin kültürümüzde derin bir şekilde kök salmış ideal tasarımları görünür kılmaya yararlar ve erkeklerin özgüvenli, güçlü, bağımsız, dayanıklı ve rekabete yönelimli olarak gösterirler. Buna karşılık kadınlar ise, ritüelleşmiş tipik kadınlık tasarımlarına karşılık gelen emareleri bedensel veya diğer şekillerde ifade ettiklerinde kadınlık idealine uyarlar: Duygusallık,

ilişkiye yönelimli olma, duygudaşlık veya empati kurma becerisi, kendiliğinden görev almaya hazır olma gibi.

Beden dilinin ritüelleştirilmesi cinsiyetlerin, beden dili açısından, yalnızca çok sınırlı bir davranış repertuarı kullanmalarına izin verir. Böylelikle yalnızca somut ifade imkanları iyice sınırlanmış olmakla kalmaz, fakat aynı zamanda, iki cinsiyet arasında eş düzlemde bir iletişim de olanaksız kılınır. “Kadınlar için uygun görülen repertuar her şeyden önce kadına, duygusal düzlemde farklı bir iletişim olanağı verir; ama iletişimi dikey bir düzlem üzerinde ve başat ifade biçimleri aracılığıyla ketler. Tersine bir biçimde ‘erkeklik’ repertuarı da, oyuncularına yalnızca dikey bir düzlemde tek boyutlu bir iletişimi olanaklı kılar. Egemen erkeklik formu, saldırgan bir şekilde baskın olma ve üstünlük sinyali veren davranış kalıplarıyla ifade bulur. Bu konsept içinde ‘yumuşak’ duyguların ifadesi sadece bir zayıflık işareti olarak yorumlanabilir.” (Mühlen Achs 1998, s. 34) Ritüeller, doğallık arkaplanında, ben`in kendisi (kendine değer verme duygusu, kendinden emin olma, girişkenlik becerisi) üzerinde büyük bir geri etkide bulunan bir güç açığa çıkarırlar ve bu bize doğal görüldüğünden, beden dilini sorgulamak aklımıza gelmez. Beden dili büyük bir ölçüde duygularımız üzerinde etkide bulunur, yani kadınlık ritüeline karşılık gelen beden dili, eziklik ve kendinden emin olmama duygusu üretirken, erkekliğin beden dili ritüeli kendinden emin ve bilinçli olmayı, girişkenlik becerisini olanaklı kılar. Böylelikle beden dili, kadın ve erkek arasındaki ataerkil iktidar uçurumunu -bilinçli ya da bilinçsiz- canlı tutan gündelik “doing gender” in temel bir yapı taşı olur.

Militarizm ve Erkeklik

Bununla birlikte “devlet seçkinlerinin kurumsallaştırılmış erkeklik eğitimi”ni hesaba katmaksızın cinsiyet ilişkilerindeki -kendini, burada ele alınmayan başka şeylerin yanı sıra, beden dilinde de ifade eden- iktidar üzerine konuşmak olanaklı değildir. Robert Connell`a göre erkeklik, kişiliğin olduğu gibi kurumların da bir özelliğidir. (Connell 1995, s. 27)

Kuşkusuz ordu halen, bir tür “erkeklik okulu” olarak erkekliği biçimlendiren bir kurumdur. “Savaşçı” portresi erkekliğin hemen her sıfatını doruğa çıkarır: Fiziksel direnç, saldırganlık, kavgaya hazır olma, riske girmeye hazır olma, duygular üzerinde hissizlik derecesine dek mutlak kontrol kurabilme, disiplin ve öz disiplin, heteroseksüellik, cinsel aktiflik vs. Bu açıdan “savaşçı”nın erkek askerdeki somutlaşmasıyla, kadının bir o kadar doruğa çıkartılan bir aşağılanışının birbiriyle bağlantılı olması hiç de şaşırtıcı değildir. Militarizmde, erkeklik kurumları ile kişiliğin ifadesi olarak erkeklik arasındaki bağlantı

kendini çok açık bir biçimde gösterir. Modern devlet yapısı askeri hesaplaşmaların bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır: Tüm günümüz devletleri savaşlarla ortaya çıkmıştır ve erkek iktidarının somut bir biçimde kurumsallaştırılmasına dayanırlar. Devletselliğin bu gelişimi içinde savaşmanın merkezi anlamı, orduların devlet aygıtlarının gelişiminde hayati bir öge taşı halini almış olmasında yatar ve yine bununla bağlantılı olarak, askeri başarı erkekliğin inşasında vazgeçilmez bir ölçüdür.

1871`de Alman Reich`inin kurulmasından İkinci Dünya Savaşı`nın sonuna dek olan süre -kesintisiz olmasa da- militarize bir erkekliğin kendini baskın kılmasıyla belirlenmiş iken (ki bu erkeklik faşizmde belki de “hegemonial erkeklik” halini almıştır) 1945`den sonra erkekliğin askeri sıfatlarına yapılan vurgu, erkeklik ideali kurma statüsünü yitirmiştir. Tam da Almanya`da militarize olmayan erkeklikler öne çıkmıştır. Buna örnek, sivil yaşamdaki idareci-menejer tiplemesidir. Ama bu tipleme bugünlerle öncelikle saldırganlığı ve girişkenliği ile karakterize olur hale gelmiştir. (Belki de Gerhard Schröder bu erkeklik formunun prototipidir.) Bu, militer stratejinin değişmesiyle, “insani gerekçelerle askeri müdahaleler” ve “kurtarma bombardımanları” öngören yeni askeri strateji ile at başı gitmektedir. Artık militerize erkekliğin sıfatları olarak söz konusu olan fiziksel güç ve cephe savaşı değil, teknik kabiliyete sahip olma ve soğukkanlılıktır. Soğukkanlı idareci menejer tiplemesinin egemen erkeklik formu düzeyine yükselmesiyle erkekliklerin yeniden şekilleniyor olması, savaşçı profiline ordunun çıkarları açısından çoktan işlevini yitirmiş olmasıyla da ilişkilidir.

Cinsiyetleri yapı bozuma uğratmak?

O halde söz konusu olan cinslerarası bir eşitliğe erişmek midir yoksa başka bir şey mi? Bizi ilgilendiren yeni ve “eşitlik” öngören kadın ve erkek rolleri değil, “cinsiyet” simgesinin önemini yapı bozuma uğratmak, çözüldürmek ve hatta kaybolup gitmesini sağlamaktır. Bu, her şeyin renksiz bir eriyik içerisinde kaybolması gerektiği veya “hegemonial erkeklik”in ve onun karşıtı olarak “kadınlık”in yerine yeni bir “insan olma” normunun ikame edilmesi gerektiği anlamına gelmez; fakat kendini tanımlamanın değişik formlarının ileriye dönük olarak “cinsiyet”ten bağımsızlaştırılması ve böylelikle kendini tanımlamanın değişik formlarının hem erkek hem de kadın için mümkün kılınması anlamına gelir. Böylelikle “gender” kategorisinin nihayet kaybolup gitmesi, “yapı bozuma uğraması” sağlanacaktır; biyolojik cinsiyetin önemi, “saç rengi” yahut “ayakkabı numarası” kategorilerinin önem derecesine indirgenecek ve bu sayede kadın ve erkek için daha çok özgürlük alanı açılacaktır.

İstatistik Bilgileri

Aile içi şiddete maruz kalmış kişilerde genelde şu özelliklerin bulunduğu görülmektedir. Aile içinde belirgin bir pozisyonu vardır (en küçük ya da en büyük olma gibi). Aile içinde genelde her şeyin suçlusu görülme eğiliminde, günah keçisi pozisyonundadır. Kurbanın mental ya da bedensel özürli olma olasılığının yüksek olduğu görülmektedir. Şiddetin tekrarlandığı, şiddete tekrar tekrar maruz kaldığı saptanmıştır.

Aile içi şiddete maruz kalanlara göz attığımızda temelde 3 ana grubu görmekteyiz. Bunlar kadınlar, çocuklar ve yaşlılardır. Aile içi şiddetin dünyada ve Türkiye’de önemli bir sağlık sorunu olduğu bilinmektedir. Son 15-20 yılda, dünyanın her yerinde, eş şiddetiyle ilgili çok sayıda araştırma yapılmıştır. Tüm dünya nüfusunu temel alan 48 çalışmanın verilerine göre, Dünya Sağlık Örgütü kadınların eşleri ya da partnerleri tarafından şiddete uğrama oranını % 10-69 arasında bildirmiştir. ABD’nde acil servislere başvuran kadınların % 11-30’unun eş ya da partner tarafından yaralandığı bildirilmiştir. Hindistan’da, değişik çalışmalarda, eş şiddeti % 20-75 arasında bildirilmiştir.

Ülkemizde, Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu (1995), ailelerin %34’ünde fiziksel şiddet, % 53’ünde sözel şiddet olduğunu ve çocukların % 46’sının fiziksel şiddet gördüğünü bildirmiştir. Ayrancı ve arkadaşları (2002), Eskişehir’de birinci basamak sağlık hizmeti veren kurumlarda yaptıkları araştırmada, katılımcı kadınların % 36.4’ünün fiziksel şiddetten yakındığını, % 71.4’ünün geçmişteki ya da şimdiki gebelik döneminde ruhsal/sözel, fiziksel ya da cinsel şiddete maruz kaldığını saptamışlardır.

1.A.Amaç:

Ailede, akrabada toplumsal statüleri için toplumsal cinsiyeti ne kadar etkileyebiliyor? Eşler arası şiddet ve çocuğa yönelik şiddetin altındaki gerekçeler yargılar nelerdir? Toplumun kendine göre getirdiği bazı kalıp yargılar vardır. Bireyler kendi otoritesini korumak amacıyla güç kullanabilmektedir. Bu güç ilişkisi fiziksel, sözel ve ekonomik şiddet olarak karşımıza çıkmaktadır. Burada birey doğduğu coğrafyadan doğrudan mı yoksa dolaylı mı etkilenmektedir? Aile bireyelerine ya da çevredeki insanların hayatını sonlandıracak düzeyde olan şiddet teorisinde eksik görülen durumlar nelerdir? Bunları göz önüne sermeye çalışacağım. En önemlisi de bunları dile getirirken sorunlar nasıl çözülür ve öneriler nelerdir? Örneklerle değinmek amaçlar arasındadır.

1.B.Problem tanımı:

Toplumlarda görülen ataerkillik ve anaerkilliğin getirdiği bazı durumlar vardır. Burada bireyler başkasından ele aldığı bilgiler doğrultusunda kadına ve çocuğa şiddet

gösterebiliyor. Bu şiddet fiziksel, sosyal, psikolojik ve sosyal olabiliyor. Bununla beraber toplumlarda görülen aile yapısının nasıl kendini gösterir. Azınlık grubun kendilerine belirlediği aile yapısıyla şekillendiği ve ona göre tutumlar sergilediği görülür. Bunun alt sebeplerine bakıldığında bir çok probleme neden olduğu görülmektedir.

1.C.Araştırma sorunu (hipotez):

Ataerkil bir toplumdan geldiğimiz için kadının ikincil bir konuma atıldığı bir toplum yapısı var. Ne yapılırsa yapılsın kadın susacak, boyun eğecek kadın zaten bir saatten sonra ataerkil bir yapıdan dolayı şiddete uğrasa bile buna ses çıkarmaz. buna boyun eğmek zorunda kalır. ataerkil bir toplum yapısı erkek egemen toplum yapısıdır aslında buna boyun eğerek. Katlanmak zorundadır. Alışan kadınlar ise buna boyun eğmek zorunda değildir çünkü boşansa bile kendine bakacak durumu vardır. Genel de çalışan kadınlar daha çok şiddet görür çünkü o ataerkil yapıyı kabul etmez. Bundan dolayı her kadının hakları kısıtlanıyor araştırma kadının bazı kesimlerde temel haklardan kısıtlandığı görülür. Cinsiyet veya namusa göre sadece kadınlar değerlendirilmemelidir.

2.Kavramsal çerçeve:

Aile içi şiddet teorileri ve Aile içi şiddet olgusu:

Aile içi şiddet; Aile bireylerinin birbirlerini incitmeleri, birbirlerine zarar vermeleri anlamında olan her türlü davranıştır (Öztürk, 2010:43).

1.Aile içi şiddet teorileri:

1.1.Genel sistem teorisi:

Aile sisteminin çalışması, ailelerdeki şiddetin düzeyine göre artar veya azalır. Genel sistem teorisi, aile içi ilişkilerde şiddetin kullanımı ve karakterize edilen şiddeti üreten istikrarlı hale getiren yöntemleri açıklayan süreçleri tasvir eder. Straus (1973) aile içi şiddete ilişkin bir genel sistem teorisinin en azından üç temel unsuru içermesi gerektiğini tartışır. Birinci unsur; eylemin veya nedensel akımın alternatif durumları, ikinci unsur; unsur ayarlama yapmak için sistemi uygun hale getiren geri besleme mekanizmaları ve üçüncü unsur da sistem hedefleri Giles sims, Straus 'un temel modelini kadının şiddete uğramasına neden olan altı seviyeli bir modele dönüştürmüştür

- 1.Aile sistemini kurma,
- 2.Şiddetin ilk ortaya çıkışı,
- 3.Şiddetin devamlı hale gelmesi,
- 4.Seçim noktası,
- 5.Sistemden ayrılma,

6.Aynı şeyin çoğalması. (Öztürk, 2010:43-44)

1.2.Ekolojik teori:

Aile içi şiddetin kökeni ile ilgili ikinci teori, ekolojik perspektif teorisi. Organizma ve çevre arasındaki, insan gelişiminin ortaya çıktığı birbirini etkileyen ve birbiri üstüne binen sistemler ve çevresel kalite arasındaki ilişki. Ekolojik model şiddetin ve istismarın ebeveynin çocuğa ve ailenin topluma yanlış eklenmesiyle ortaya çıktığı teorisini ileri sürer. (Öztürk, 2010:45)

1.3.Sosyal Kontrol teorisi:

Aile içi şiddetin kökenini açıklayan bir diğer önemli teori, sosyo-psikoloji teorisi. Aile içi şiddete sosyo biyolojik ve evrimsel bir perspektiften bakış, aile içi şiddetin insan olan ve olmayan bütün türlerde türün potansiyel yeniden üretimi başarısının bir sonucu olduğunu kabul eder. Teori doğal seleksiyonun türün kendini değişik yeniden üretme süreci olduğu ifadesiyle başlar. Bu teori anne-baba çocuğun öz anne ve babası olmaması durumunda çocuğun yüksek düzeyde bir şiddet riski altında olduğuna vurgu yapar. (Öztürk, 2010:45)

1.4.Ataerkil sistem teorisi:

Aile içi şiddetin köklerini açıklayan son teori, ataerkil sistem ve kadınların istismarı adlı teoridir. Aile içi şiddetin önceki modelleri sadece derecelendirmede farklılık arz etmektedirler. Bu modeller aile içi şiddeti açıklama arayışlarında bireysel ve ailevi ilişkileri açıklama eğilimindedirler. Son model oldukça farklıdır.

Merkezi teorik argüman, ataerkil sistemin kadına yönelik bir aşağılamaya ve zulme açtığını ve kadınlara karşı yönetilen tarihsel sistematik şiddet şablonunu meydana getirdiği şeklindedir. Ataerkil sistem, aile içi şiddetin nasıl organize edildiğini, tek tek ailelerde veya toplumlarda nasıl işlediğini ve kaynağını toplumda bulur. (Öztürk, 2010:46-47)

2.Aile içi şiddet olgusu:

2.1.Aile ve Günümüzdeki değişimler:

Aile toplum içinde stratejik bir öneme sahiptir. Aile fert ile toplum arasındaki iletişim bağlarını kuran sosyal bir organizasyondur. Aile toplumun temel taşıdır yani organizmanın içindeki hücrelidir. Aile müessesesi üzerinde içinde bulunulan toplumun kuralları, adetleri ve geleneklerin etkisi büyüktür. Bunun sonucunda aile yapısı sosyal kurumlar ve diğer sosyal etkilerden soyutlanamaz. Aile yapı olarak toplumun temel taşı olduğundan sosyal değişim sonucunda aile de değişim geçirmektedir. Bu değişime bağlı olarak kısaca biyolojik fonksiyon, sosyalleştirme ve kültür aktarma fonksiyonu, eğitim

fonksiyonu, ekonomik fonksiyon, dini fonksiyon ve son olarak koruyuculuk fonksiyonu gibi fonksiyonlar olarak sıralanabilecek olan aileye ait fonksiyonlarda küçülme ve değişme yaşanmaya başlamıştır. (Öztürk, 2010:47-48)

2.2.Aile içi şiddetin çeşitleri:

Aile içi şiddet genel şiddet çeşitleri içerisinde daha ziyade kollektif şiddet çeşitleri olarak değerlendirilebilecek olan bir şiddet türüdür. Nitekim kollektif şiddet içerisinde de bu şiddet türü daha ziyade grubun kendi içindeki şiddetin örnek verilebilir. farklı kaynaklara göre aile içi şiddetin çeşitleri ise şunlardır:

2.2.a.Fiziksel şiddet:

Erkeğin, güç uygulayarak kadını denetim altına almayı, istediğini yaptırmayı ve hükmetmek için canını yakmayı, korkutmayı hedeflediği bir girişimdir. Ezme ve ezilme ilişkisinin en görünür olduğu olgulardan biridir. İtmek, tokat atmak, tekmelemek, tükürmek, yumruklamak kol kıvırmak, kol-bacak kırmak, saçından sürüklemek temel ihtiyaçlarını esirgemek, gerektiği halde tıbbi tedavi almasını engellemek, silahla yaralamak, öldürmek gibi.

Ailedeki fiziksel şiddetin tanımı şöyledir: Bir aileden bir kişinin aynı ailenin bir başka üyesinin psikolojik, bedensel ve yaşamsal bütünlüğünü tehlikeye atacak şekilde ona zarar vermeye yönelik her hareketi fiziksel şiddet olarak adlandırmaktadır.

Bilhassa hamilelik döneminde kadın çok daha güçsüz bir durumda olduğu için fiziksel şiddet artmaktadır. Bunun birçok nedeni var. Bunlardan biri, bu dönemde ev işlerinin zaman zaman aksaması, bir başka neden de, kadının erkeğin cinsel ihtiyaçlarına karşılık verememesi olarak karşımıza çıkıyor. Isırmak, çimdiklemek, kaynar suyla, kezzapla veya bir aletle yakmak, eli ile boğmaya kalkışmak, kolunu, bacağına, parmağını kırmak, itmek, tokat atmak, tekmelemek, tükürmek, yumruklamak, kol kıvırmak, saçından sürüklemek, su, yemek, uyku, tuvalet gibi temel ihtiyaç çeşitlerinin çoğunlukla sosyal sınıf farkı gözetmeksizin hemen bütün sosyal sınıflarda açığa çıkmasıdır.

2.2.b.Psiko-Sosyal ve sözel şiddet:

Sözel şiddet ve psiko-sosyal şiddet aynı başlık altında değerlendirilmiştir; çünkü sözel şiddet kadının toplumsal onurunu zedelemekte ve bu yolla kadının psikolojik durumu tahrip edilmektedir.

Duyguları kullanılarak, ilişkiler kontrol altında tutulmaya çalışılır; kadının psiko-sosyal bütünlüğünü sağlayan sevgi, ilgi gibi duyguların gösterilmemesi, desteksiz bırakılması söz konusudur. Kadın akrabalarının, ailesinin, çocuklarının tehdit etme ve

fiziksel yeniden yaşatma duygusunu hissettirmekten söz edilebilir. Fiziksel şiddet gibi görünürde iz bırakılmadığından, daha az benimsenir. Ancak ruhsal dünyada fiziksel şiddetten çok daha kalıcı izler bırakabilir. Kadının kendine olan güvenini, kimliğini tamamıyla yok edebilir. . (Öztürk, 2010:58)

2.2.c.Cinsel şiddet ve Cinsel taciz:

Kadınlar, erkeklerin ihtiyaçları ve arzuları doğrultusunda onlara cinsel hizmet sağlamaya mecbur bırakılır. Erkeğin rastgele cinsel ilişkide bulunmasına geleneksel olarak göz yuman her toplumda kadınların, evlilik dışında cinselliklerini ifade etmelerini yasaklayan ahlaki ve yasal bir sistem vardır. Yelpazenin diğer ucunda ise erkekler, kendi denetimlerindeki kadınları kızlarını ve diğer kadınları fahişeliğe, yani cinselliklerin ticaretine zorlayabilir. Utanç ve onur yakıştırmaları ile kadınların cinselliğinin denetim altına alındığı bir başka yöntem de tecavüz ve tecavüz tehdididir.

Kadınların cinselliğini denetim altına almak için, giyim kuşamları, davranışları, ve faaliyetleri, ailesel, toplumsal, kültürel ve dinsel davranış kuralları, örf ve adetler kanalıyla dikkatle izlenir. Erkekler kadınların doğurganlık gücünü de denetim altına tutar. Pek çok toplumda, kadınların sahip olacakları çocuk sayısı, zamanı, gebelikten korunma yöntemi kullanma ya da kürtaj olma vb. kararları verme özgürlüğü yoktur.

Günümüzde devlet kadınların doğurganlığını aile planlaması programları ile denetim altında tutmaya çabalar. Devlet ülke için en uygun nüfusa karar verir ve buna göre kadınları çocuk sahibi olmaları için cesaretlendirir ya da bundan alıkoymaya çalışır. Cinsel şiddet cinselliğin bir biçimi değil, cinselleştirilmiş, şiddettir. . (Öztürk, 2010:61-62)

2.2.d. Ekonomik şiddet:

Ekonomik şiddet ise kaynaklarda şöyle anlatılmaktadır. Parasını almak ve geri vermemek, zorla istemediği bir işte çalıştırmak, istediği halde çalıştırmamak, işe yollamamak veya zorla çalıştırmak, eline hiç para vermemek gibi kadınlar ekonomik üretimden, hukuksal ve kurumsal karar mekanizmalarından dışlanmaktadır. Mal, para ve gelir getirecek diğer kaynakların kadın üzerinde baskı ve kontrol aracı olarak değerli bir şekilde kullanılması özetle ekonomik şiddet olarak tanımlanabilir. Erkekler, kadınların ev dışındaki emeğini de çeşitli şekillerde denetim altında tutar. Kadınların ekonomik olarak erkeğe olarak erkeğe bağımlı olmaları, kadınları şiddet ilişkisinde kalmaya zorlar. Çok kısıtlı paraya mümkün olmayan şeyleri istemek, gerçekleştiremediğinde alev çıkarmak, istediği halde çalıştırmamak/işe yollamamak veya zorla çalıştırmak, eline hiç para vermemek, parasını almak ve geri vermemek, mal alıp satmalarının engellemesi, iş

yaşamında ilerlemesine engel olmak, ekonomik şiddetin çeşitli biçimlerindedir. Kadınlar ayrıca evde ev eksenli denilen üretimde çalışırlar, bu kadınları en çok sömüren sistemdir. . (Öztürk, 2010:66-67)

2.3.Aile içi şiddetin nedenleri:

Aile içi şiddetin nedenleri çok çeşitli ve karmaşıktır. Bu nedenleri genel olarak üç ana başlık altında toplamak mümkündür.

2.3.a.Aile içi şiddetin biyolojik nedenleri:

Biyolojik nedenler arasında, erkeklik hormonlarının etkisi, şizofreni, paranoid şizofreni gibi bazı akıl hastalıkları ile antisosyal kişilik bozukluğu gibi bazı ruhsal bozukluğu gibi bazı ruhsal bozukluklar sayılabilir. Saldırgan yani şiddeti uygulayan aile bireylerinin büyük oranlarda erkek oluşu ve bu saldırgan davranışların ilerleyen yaşla birlikte azalmaya başlaması, erkeklik hormonlarının şiddet davranışında etkili olduğunu düşündürmektedir. . (Öztürk, 2010:67) Saldırgan yani şiddeti uygulan aile bireylerinin büyük oranlarda erkek oluşu ve bu saldırgan davranışların ilerleyen yaşla birlikte azalmaya başlaması, erkeklik hormonlarının şiddet davranışında etkili olduğunu düşündürmektedir. Hallüsinasyonlar gerçeklikten uzaklaşma, duygusal cevapların kaybı, sosyal ilişkilerin bozulması gibi belirtilerle ortaya çıkan şizofreni ve bunun bir çeşidi olan şüphe, kıskançlık, kendini beğenmişlik gibi duyguların görüldüğü paranoid şizofreni diye adlandırılan akıl hastalıkları da biyolojik nedenler arasındadır. Suç işlediğinde bu davranıştan hoşlanma gibi tutumların görüldüğü antisosyal kişilik bozuklukları da şiddetin biyolojik nedenlerindedir.

2.3.b.Aile içi şiddetin Psikolojik nedenleri:

Sürekli olarak, aile içi şiddete maruz kalan yani eşlerinden dayak yiyen kadınlar, böyle olmayı seçmemişlerdir. Şiddet uygulayan çoğu eş, aile birliğinin ilk dönemlerinde bunu uygulamaz. Ne zaman arada derin ruhsal bağlar kurulmaya başlar, işte o zaman şiddet eğilimleri kendini gösterir. İlk şiddet adağı, şiddete uğrayan eş için sürpriz olur ve hiçbir şekilde şiddet eğilimi olarak yorumlanmaz. Ancak gerçek, şiddetin doğasının zaman içinde artmaya meyilli olduğudur. Şiddeti uygulayan kişiler, uyguladıkları bu şiddet karşısında elde edecekleri kazancın, şiddetin maliyetinden daha fazla olduğunu düşünürlerse, şiddeti uygulamaya devam ederler. . (Öztürk, 2010:67)

2.3.c.Aile içi şiddetin sosyal nedenleri:

Şiddet uygulama, öğrenilebilen bir davranıştır. En önemli öğrenme kaynağı ise, şiddeti uygulayan kişinin kendi ailesidir. Çocukluk ve gençlik dönemlerinde, aile içi şiddetin uygulandığı bir ortamda yetişenlerin, şiddet gösterme eğilimine sahip oldukları

görülmüştür. Ayrıca şiddetin, toplum tarafından paylaşılan bir değer yargısı olarak kabul edilmesi ve kuşaktan kuşağa aktarılması da sosyal bir neden olarak kabul edilmektedir. . (Öztürk, 2010:68-69)

2.3.d.Aile içi şiddetin sonuçları:

Kişilerin beslenme ve bakım gereksinimlerini karşılayan, güven duygusu veren, bireyi koruyan ve geliştiren bir birim olması gereken aile, çoğu kez şiddetin uygulandığı bir ortam olabiliyor. Aile ve toplumsal yaşamdaki bazı değişkenler ile aile içi şiddet arasında ilişki vardır. Bu değişkenler:

- Ailenin ekonomik gelir düzeyi • Bireylerin eğitim düzeyi • Aile içi meslek yapısı • Aile içindeki rol ve statü dağılımı • Aile içi iletişim biçimi • Gelecekle ilgili beklentiler • Sosyal çevre

Yapılan araştırmalar şiddetin çok veya azlığında yaşın, cinsiyetin etkili olduğunu göstermektedir. Şiddet gösterme eğilimleri açısından gençler önemli bir risk grubudur. Toplumumuzda dayak hakimiyet kurma aracı olarak kullanılmaktadır. Bireyler dayağı çözüm yolu olarak görmektedir. Aile dışında gerçekleşen şiddet için toplum sorumlu tutulurken, aile içinde oluşan şiddet gizli kalmakta, özel hayat olarak kabul edilmekte ve çoğu kez olağan ve yasal olarak karşılanmaktadır. Aile içi şiddetle ilgili kamuoyu bilinci çok değişkendir. böyle bir şiddetin varlığına inanmama, inkar etme şeklinde görüşler olduğu gibi bu tür şiddeti onaylayan görüşler de olabilmektedir. Aile içi şiddet büyük bir oranla kadına ve çocuklara yöneliktir. Ve bu şiddeti gerçekleştiren erkektir. Çocuğun ruhsal ve bedensel bütünlüğünü bozucu davranışların tümü çocuk istismarı olarak tanımlanmaktadır. Bu alanda sık kullanılan bir diğer tanım ise çocuk ihmalidir. Bu ise ana ve babaların çocukların bakım, beslenme, barınma, ısınma, giyinme, sağlık ve eğitim ile ilgili gereksinimlerini karşılamama ve bu konularda hatalı tutum sergilemeleri anlamındadır.

Sonuç

Aile içi şiddet; aile içerisinde birinin diğerine fiziksel zarar verme, küçümseme, ihmal etme amacıyla tokat atma ile başlayıp öldürmeye kadar varabilen sonuçlarıyla toplumsal fenomendir. Aile içi şiddet kısaca aile bireylerinden birisinin, ailenin diğer bireylerinin saldırısına uğraması olarak tanımlanabilir. Aile içi şiddet, dövme ve/veya yaralama, sakatlama, cinsel saldırı, tecavüz, öldürme gibi somut ve dolayısıyla kolay tespit edilebileceklerden; tespit edilmesi son derece zor olabilen sözel, duygusal, ekonomik şiddet eylemlerine kadar uzanabilmektedir. Aile içi şiddeti diğer şiddet türlerinden ayıran en önemli özellik bu şiddet türünün diğer şiddet türlerine oranla devamlılığının daha

yüksek bir oranda olmasıdır.

Aile içi şiddet bir kişinin eşine, çocuklarına, anne-babasına, kardeşlerine ve/veya yakın akrabalarına yönelik uyguladığı her türlü saldırgan davranıştır. Bu tanıma sadece kaba kuvvet içeren davranışlar değil, aşağılamak, tehdit etmek, ekonomik özgürlüğünü kısıtlamak ve zorla evlendirmek gibi pek çok davranışta girer. Şiddet aynı zamanda sadece aynı evi paylaşan kişiler arasında değil, eski es, eski kız ya da erkek arkadaş, nisanlı gibi aynı evi paylaşmayan, ancak otak bir geçmişe sahip bireyler arasında da görülebilmektedir. Bir araştırmada ise aile içi şiddetle ilgili genel ve değişmeyen üç özellik belirlenmiştir.

1. Aile içi şiddetin failleri ve mağdurları, evlilik veya evlilik yoluyla oluşan bir akrabalık ilişkisine sahiptirler. Bu açıdan bakıldığında evlilik cüzdanı bir nevi aile içi şiddete izin veren bir lisans belgesi görevi görmektedir.

2. Aile içi şiddetin fail ve mağdurları ailenin, yuvanın, evin geleneksel örgülerle desteklenen mahremiyetini paylaşırlar. Bu nedenle sorunlar ve özellikle de şiddet dışarıya duyurulmaz, gizli tutulur. Bunun için aile içi şiddeti açığa çıkarmak ve incelemek oldukça zordur.

3. Aile içi şiddetin fail ve mağdurları genellikle aynı evi paylaşırlar. Ancak ayrı yasayan kardeşler, sevgililer, eski esler veya evlerini terk etmiş babaların uyguladığı şiddet de bir zamanlar aynı evi paylaşıyor olmanın verdiği anlayış üzerinde gerçekleşir.

Aile kan bağılılığı, evlilik ve diğer yasal yollardan aralarında akrabalık ilişkisi bulunan ve çoğunlukla aynı evde yaşayan bireylerden oluşan ve bu bireylerin cinsel, psikolojik, sosyal ve ekonomik gereksinmelerinin karşılandığı temel bir toplumsal birimdir. Aile içi şiddet aile üyelerinden biri tarafından aynı ailedeki bir diğer üyenin yaşamını fizik veya psikolojik bütünlüğü veya bağımsızlığını tehlikeye sokan, kişiliğine veya kişilik gelişimine ciddi boyutlarda zarar veren eylem veya ihmaldir

Kaynakça

https://www.yandex.com.tr/search/?text=aile%20i%C3%A7i%20%C5%9Fiddet&clid=PR_NAME&pc=MANMJS&httpsmsn=1&refig=3e9dbf23ad084cc8b7798ec95c6f44b3&lr=11508

Mutlu, F, Aile içi şiddet sürecinde kadına yönelik şiddet üzerine sosyolojik bir araştırma, 2006.

Aksoy, E. Çetin, G, İnanıcı, A. M., Polat, O., Sözen, Ş, Yavuz, F, Aile içi şiddet , Adli Tıp ders notları, www.ttb.org.tr/eweb/adli/6.html

Vahip, I, Doğanavşargil, Ö, Aile içi Fiziksel şiddet ve kadın hastalarımız, Türk psikiyatri

Dergisi 2006; 17 (2):107-114

Polat, O.Polat (2007). Klinik Adli Tıp, Adli Tıp Uygulamaları (3. Baskı). Ankara; seçkin yayıncılık

<https://www.yandex.com.tr/search/?text=aile%20i%C3%A7i%20%C5%9Fiddet&clid=PRNAME&pc=MANMJS&httpsmsn=1&refig=3e9dbf23ad084cc8b7798ec95c6f44b3&lr=11508>

Güçlü, F. (1988).İntihar Umutsuzluğun Tırmanı. Ankara: Sabevi yayınları

Açar, Ekrem (2012), Şiddet SİZ siniz. İstanbul: yediveren yayınları

Ersöz, Aysel Gunidi (2016), Toplumsal Cinsiyet Sosyolojisi. Ankara: anı yayıncılık

Weeks, Jeffrey (1945), Bir Kavramın Anatomisi Cinsellik. İstanbul: melisa matbacılık

Öztürk, Emine (2010), Türkiye’de Aile, Şiddet ve Kadın Sığınmaevleri. İstanbul: birey yayıncılık

Toplumsal

Cinsiyet

Nedir?

<http://feministatolye.org/index.php/morbolge/sozluk/81-toplumsalcinsiyet>

Kadına Yönelik Şiddet / Aile içi şiddet nedir?

<http://www.kadindayanismavakfi.org.tr/siddet-nedir>

Cinsiyet Ayrımcılığının Sosyolojik Açıdan İncelenmesi – Sevda Demirbilek (PDF belge)

Dil ve cinsiyetçilik üzerine makaleler:

Bayan Değil. Kadın. Ama neden? <http://dunyalilar.org/bayan-degil-kadin-ama-neden.html>

Kadın Olmanın Dayanılmaz “Bayan”lığı / Toplumsal Cinsiyet Rollerinin Oluşumu ve Dilin Kullanımındaki Etkisi http://www.baraka.cc/down/5_5_s22_23.pdf

Cinsiyetçilik ve Dil <http://kadinlarkinurtulusu.org/cinsiyetcilik-ve-dil/>